

Zahraničný obchod: Revízia najviac zmenila pohľad na cezhraničné toky Slovenska so Spojeným kráľovstvom

Jesenná revízia zahraničného obchodu nepriniesla zásadnú zmenu objemov exportu, importu ani salda. Najviac sa zmenili cezhraničné toky zemného plynu a vývozno-dovozné vzťahy so Spojeným kráľovstvom (GB), dovoz z Ruska a vývoz do Maďarska. Kým väčšina brexitových dopadových odhadov vychádzala z objemu slovenského exportu do GB vo výške 4,5 mld. EUR za rok 2017, po revízii je to o miliardu menej; import do GB klesol na polovicu pôvodného objemu.

Mimo štandardných spresnení boli zrevidované údaje o cezhraničnom obchode Slovenska od roku 2010. Najviac sa zmenili údaje za rok 2010 (**zvýšenie** objemu exportu a importu rovnako o 2 %) a rok 2017 (**zníženie** obidvoch tokov o viac ako 1 %). Úpravy nemali výraznejší vplyv na saldo zahraničného obchodu. Prebytok, meraný podielom na HDP, bol korigovaný od mínus 0,3 p. b. v roku 2016 do 0,6 p. b. v roku 2012. Do roku 2014 sa zvýšil (najviac v roku 2012) a následne mierne znížil (najviac v roku 2016). Výnimkou bol rok 2017, kedy saldo zostalo takmer nezmenené.

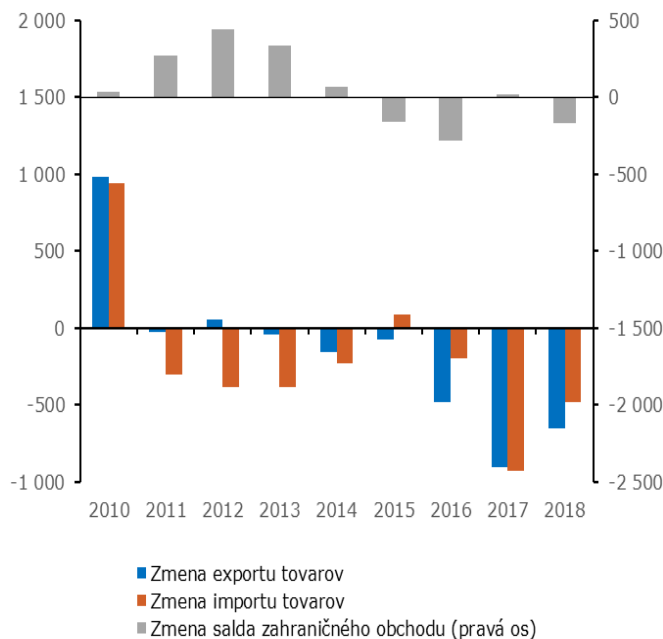
Celkové toky, dynamiky ani saldo nie sú zásadne zrevidované. Zmenil sa pohľad na obchodovanie najmä so zemným plynom (v grafoch: „Ropné oleje a súvisiace produkty“) a najmä so Spojeným kráľovstvom. Okrem toho bol upravený dovoz zemného plynu z Ruska a vývoz najmä elektrickej energie do Maďarska.

Export a import zemného plynu je po revízii výrazne nižší, pretože sa zmenil prístup k evidencii jeho tokov. Doteraz boli evidované účtovné transakcie, revíziou sa začínajú zaznamenávať fyzické toky. Objemy obchodov so Spojeným kráľovstvom a s Ruskom sa výraznejšie zmenili. V roku 2017, ktorý sa pred revíziou javil ako rok zintenzívnenia slovensko-britských obchodných vzťahov, tvoril slovenský export do Spojeného kráľovstva 6 % (5,2 % v roku 2018). Revíziou sa uvedený podiel zrealnil na 4,7% (4,5 %). Kým väčšina brexitových dopadových odhadov vychádzala z objemu exportu do GB vo výške 4,475 mld. EUR za rok 2017, po revízii je to o miliardu menej. Objem importu v tom istom roku klesol na polovicu.

Aj pri elektrickej energii bola zmenená metodika zaznamenávania: z doterajších čistých tokov sú po novom evidované brutto toky.

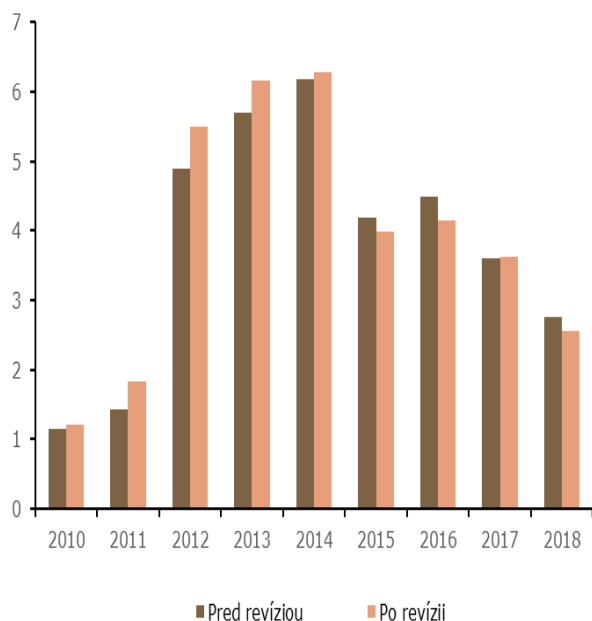
Rýchle komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov úseku meny, štatistiky a výskumu (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „Analytici ÚMS“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

Toky zahraničného obchodu (revízne zmeny v mil. EUR, bežné ceny)

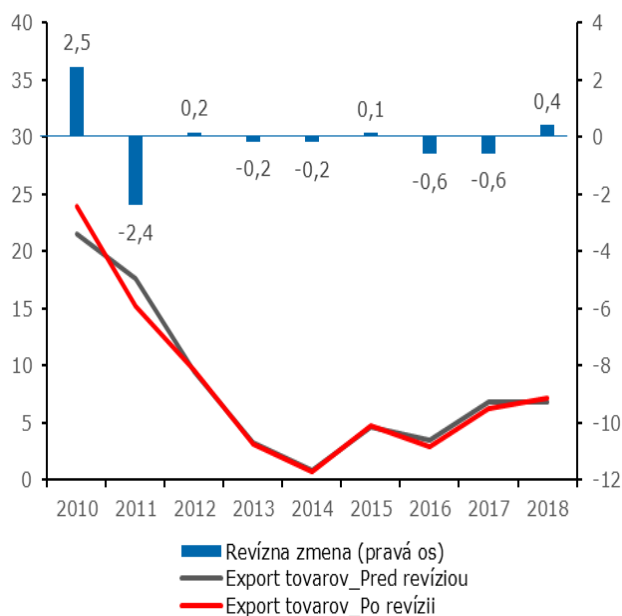
Zdroj: Štatistický úrad SR a výpočty NBS

Prebytok zahraničného obchodu (podiel na HDP, %)

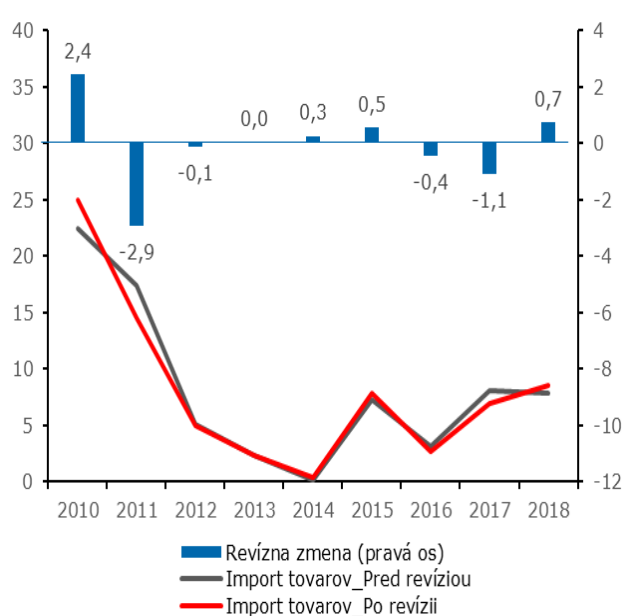
Zdroj: Štatistický úrad SR a výpočty NBS

Medziročný rast exportu tovarov (%, bežné ceny)

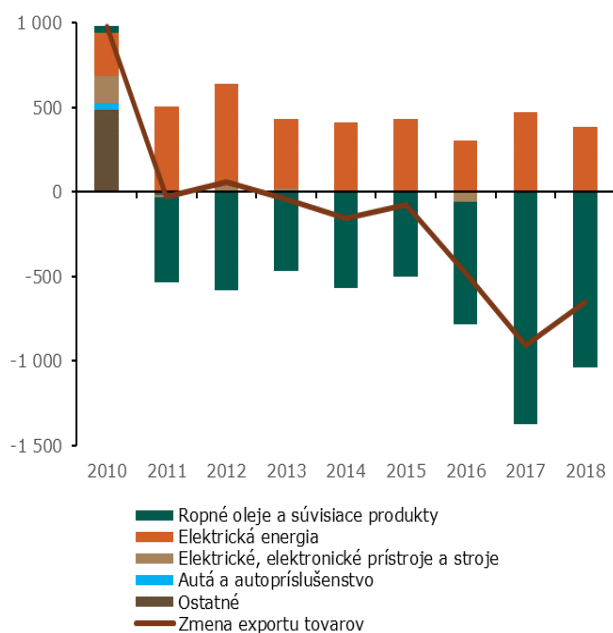
Zdroj: Štatistický úrad SR a výpočty NBS

Medziročný rast importu tovarov (%, bežné ceny)

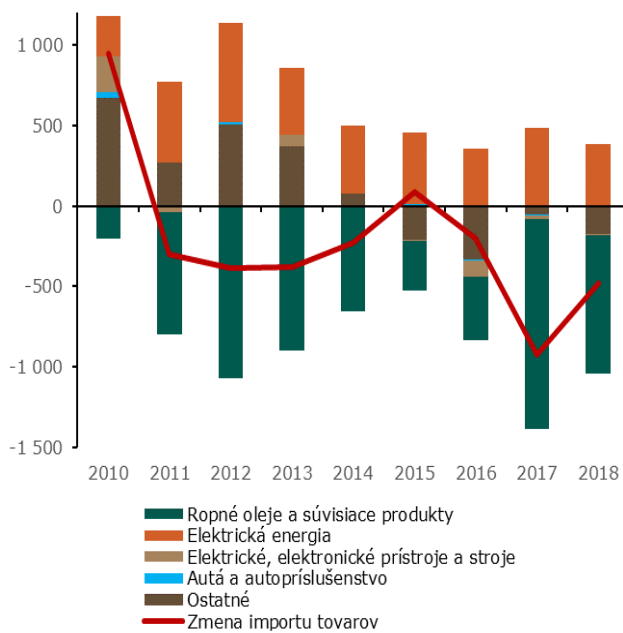

Zdroj: Štatistický úrad SR a výpočty NBS

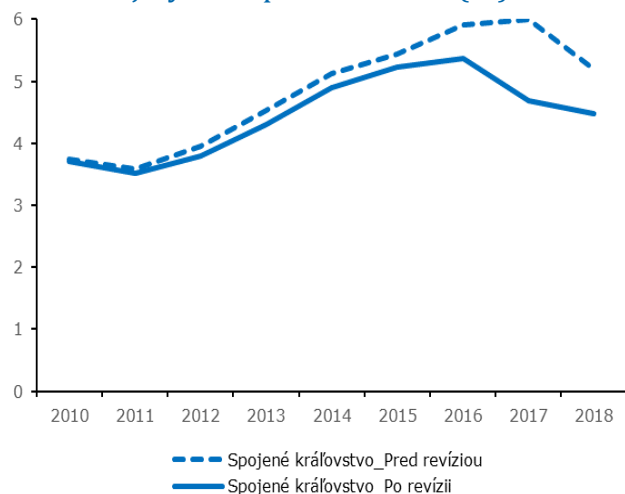
Revízne zmeny štruktúry exportu tovarov (mil. EUR, bežné ceny)

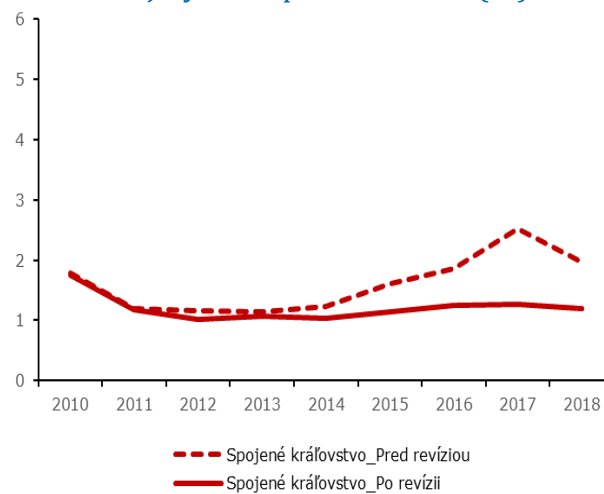
Revízne zmeny štruktúry importu tovarov (mil. EUR, bežné ceny)

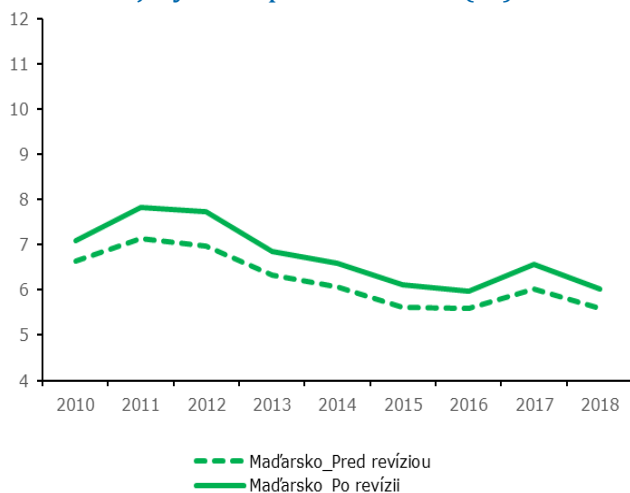
Podiel krajiny na exporte tovarov (%)

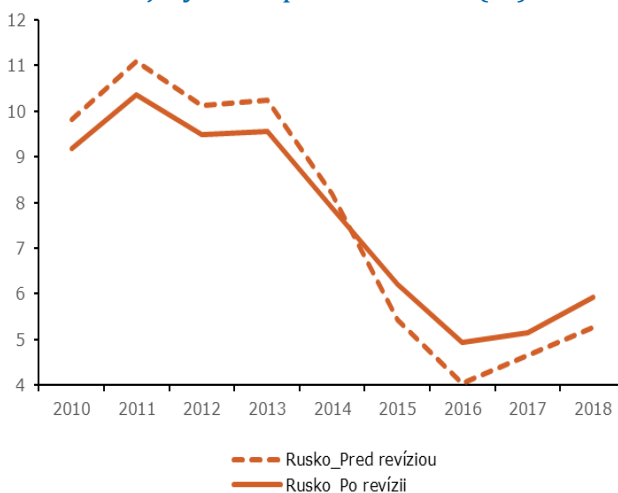
Podiel krajiny na importe tovarov (%)

Podiel krajiny na exporte tovarov (%)

Podiel krajiny na importe tovarov (%)

Zdroj: Štatistický úrad SR a výpočty NBS

Zdroj: Štatistický úrad SR a výpočty NBS

Možno len uvítať tohtoročný časový harmonogram revízií ŠÚ SR, ktorý dáta zahraničného obchodu (v cezhraničnom ponímaní) revidoval pred benchmarkovou revíziou národných účtov a ako podklad pre HDP boli pripravené už v revidovanej forme. Pred ich vstupom do HDP ich však ovplyvní ešte zopár dôležitých veličín. Zahraničný obchod totižto zobrazuje iba cezhraničné toky tovarov, a tie v slovenskej ekonomike – veľmi intenzívne participujúcej v globálnych hodnotových reťazcoch – bez dodatočných úprav nepostačujú na správnu indikáciu exportnej výkonnosti ekonomiky.

Anna Vladová, Vladimír Lukačovič

analytici@nbs.sk